

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor.
Fél évre 4 .

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Gimnáziumunk.

III.

Intézetünk telkének ügye még most sincs véglegesen rendezve és elintézve. Ugyanis négy évvel ezelőtt, midőn először járultunk a nagymélt. pénzügyminiszteriumhoz a telek ügyben kéréssel, az egész ügynevezett istálló telket kérte a község az emelendő épület számára. Mivel remény is volt rá, hogy a község ezen kérése teljesülni fog, eleinte az épület földszintesre is volt tervezve. Terveinket a VKO. M. Ó mélt. jóvá is hagyta. De midőn az adományozási leirathól értesült a bizottság, hogy a kért teleknek körülbelül csak negyedrészt kapta meg 3200 négyzetmétert, a terveket emelesre változtatta, nehogy az építés halasztást szenvedjen. Azonban már az építés megkezdésekor tisztán állott mindenki előtt, hogy a ronda és iskola mellé egyáltalán nem való istálló épület, mely az adományozott telekre mintegy bele van ékelve, és utban áll, — ugysem maradhat meg. Tankerületi főigazgatónk megütőközéssel konstataálta ezen tarthatatlan állapotot és szilárd meggyőződését fejezte ki, hogy a pénzügyminiszterium nem fog elzárkózni ezen kérdésnek az intézetre nézve kedvező megoldásától. Készséggel ígérte meg, hogy a disztelen, tűzveszélyes és utban álló istálló eltávolítására vonatkozó kérésünket minden erejéből támogatni fogja, annál is inkább, mert a telek kiegészítésére arra okvetlen szüksége van az intézetnek.

Tanker. Főigazgatónk valamint feledhetlen emlékü volt főispánunk Baresay Kálmánnak köz-

benjárása nem is maradt eredménytelen, mert a pénzügyminiszter Ó Nagyméltósága hajlandónak nyilatkozott a kért telek átengedésére is, de ennek dacára csekély jelentőségű és alárendelt kérdés miatt még mindig nincs elintézve véglegesen ezen ügy.

Ugyanis a helybeli kincstári hivataltól vett értesítés szerint az istálló jelenlegi haszonbérlelőjével való kiegyezésre utaltak a bizottságot. A bérlelő ugyanis kártérítési igényeket támasztott, mert a szerződés lejárt 1906 előtt kell kimennie az istálló épületből, bár a szerződés szerint erre semmi jogigénnyel nem bírhat. Mégis ezen jogtalan és alaptalan követelés miatt az ügy gyors lebonyolítása még mindig halasztást szenved, de reméljük az illetékes forumok az ügy mielőbbi végleges elintézését kérelmező újabb felterjesztésünkre és az abban tett méltányos ajánlatainkra kedvező választ adnak.

Sok teendő van még hátra az épület környékének rendezése tekintetében.

Jelenleg még nincs az udvar csatornázva, nincs bekerítve, nincs kövezve vagy porondozva. Mindezeket, bár nagy költséget igényelnek, mégis már a kora tavasszal meg kell csinálni, különösen a csatornázást, a melynek hiányában addig is sokat szenved az épület, mert a hegy lejtőről lefolyó víz az alapokba szivárog és így árt az épület szilárdságának.

A bizottság elhatározta már régebben hogy az intézet udvarán kutat fog készíttetni, a mi szintén nélkülözhetetlen s ami nélkül egy iskola sem lehet el. Főigazgatónk ezt egyik legfontosabb követelménynek jelezte. Minthogy szívó nyomó kut

szerkezetet ugyanis kell majd alkalmazni, tervbe van véve az intézetnek víz vezetékre való berendezése is, ami az érkezett ajánlatok szerint nem nagy költségtöbblettel meg volna valószínűsíthető és rendkívül érzett hiányon volna hivatva segíteni. Ugyanis most a fiuk ivóvizét a földszinti és emeleti folyosókon elhelyezett ivó edényekben tartjuk és vigyázat mellett is a szétfecskendezett víz a tisztaság rovására van. A rajzterembe és laboratóriumba szintén sok víz szükséges, de a torna terem és ruhatár, tanári szoba és igazgatói iroda sem lehet el víznélkül, A bizottság figyelmét ezen kérdés észszerű megoldása sem kerülte el.

Fölmerült az idén már egy külön tornanár alkalmazásának kérdése is, mert az állandó és berendezett tornacsarnokban a rendszeres tornatanítás egyik legfőbb követelményt képez. Minthogy azonban későn költözhetett be az intézet az új épületbe és a torna csarnok felszerelése csak most van folyamatban, a jelen tanévre még észszerűbbnek vélte a bizottság az alkalmazandó tornanár fizetéséhez szükségelt összeget, inkább a tornaterem felszerelésére fordítani. A jövő tanévre azonban ez ügyben is fog módot találni a bizottság a megfelelő intézkedés megtételére.

Ez alkalommal felemlitem azt is, hogy már megtörténtek a kezdeményező lépések egy torna és vívó egyesület alakítása iránt, ami szintén régóta érzett hiányt lesz hivatva pótolni és ezen hasznos testedző sport kedvelői nagy számban jegyezték fel neveiket a körözött iverek, úgy hogy egy virágzó sportegyesület alakulására biztos kilátás van.

Csaknem az intézetünk fenállásának kezdete óta mindig meg volt a törekvés iskolánk államosításának kieszközlésére. Eddig azonban nagyon ke-

„PETROZSÉNY ES VIDÉKE” ÁRCAJTA.

Lucza napja.

December hó 13-ra esik szent Lueza — sancta Lucia — szűz és vértanu emlék ünnepe, ki Szirakuzában élt a 4 században. A császár helytartója az állhatatos szűzet a „förtelmek házába” akarta hűezoltatni; de sem a nagy tömeg, sem az eléje fogott lovak és ökrök nem voltak képesek helyéről megmozdítani. Ezután máglyát raktak körüle s ennek tüze mint hűvös lugos boltozta be. A pogányok ezt bűbájosságnak tartották. Végre lándzsával szurták le. E bűvös jelenségekkel függ talán össze az, hogy a Lucza napjához fűzött babonás szokások nálunk nagyobb részt a boszorkányokra vonatkoznak.

A magyar nép babonáiban nevezetes szerep jutott a Lucza napjának. Mintha itt az a 12 napra terjedő kör, mely máshol Karácsonykor kezdődik, nálunk Lucza napján venné kezdetét. A százeztendősz kalendárium időjósításai a nappal kezdődnek. Lucza napját négyrésze osztják, egy-egy rész időjárásáról következtetnek január hó megfelelő hetének idejére, a Lucza naptól karácsonyig terjedő 12 nap mindenikének időjárásából pedig a jövő év megfelelő sorszámu hónapjának időjárására.

Hazánkban a magyarok kívül mondhatni csak a tótok néphitében van jelentősége e napnak, a Lucza név is a tótból való és e nap sok babonája is onnan kerülhetett hozzánk.

Lucza napjához többnyire olyan babonák fűződnek, melyek a boszorkányokra és az általuk okozható kárnak előre való elhárítására vonatkoznak. Egyik szegedi bo-

szorkány-pörben ez olvasható: Lucza-napján a boszorkányok a tehenek hasznát és a gabona virágját, a szőlő hasznát szét. György napján szoktak vala közönségesen elvenni. Magyar néphiedelem szerint e napon nem szabad kenyeret sütni, mert megtaplosódik; varni sem szabad, mert nem csak meggyűl a varró ujjá, de a szerenese fonálát is elvarrja s nem tojnak a tyukok. Számos magyar vidéken e napon kölesön nem adnak semmit a házból, mert a kölesön adott tárggyal a szerencsét is kiadja a házból, kölesönt e napon csak boszorkányok vagy rossz emberek szoktak kérni. A nyírai magyar nép azt tartja, hogy: Lucza napján söt, tüzet a házból kiadni veszedelmes, mert az által Lucza haragra indítatván rettenetes kinokkal bünteti a ház lakóit. Sőt sok helyt azt is tartják, hogy e napon nem szabad idegennek a házba lépni, mert el viszi a szerencsét, ha hamar le nem ültetik egy szekerecskére, vagy ha a nagy fejszét a küszöbre nem teszik; ha idegen fejrénj jön a házba, mindennek kiszárad a nyele. Ha e napon nő megy a malomba, a molnár bele mártja a gát vizébe. Hol fejős állat van az istállóban, ott idegen nőnek e napon nem szabad járnia, különben elléskor elvész az állat magzatja.

Idegen tyukkal vagy más szárnyas házi állattal sem tanácsos e napon foglalkozni. Nem régen egy kalotaszegi asszony falatozva ment végig egy szomszéd községen és az úton kődörgő tyukoknak kenyér morzsát dobott, ezért a falunépe majdnem agyonverte, őt boszorkánynak tartva, ki a tyukokban kárt akar okozni.

Reggel lopott forgácsot hintenek a tyukok alá, hogy jó tojók, költők legyenek; de a honnan a forgácsot lopták, ott megromlanak a tyukok, se nem tojnak se nem költenek. Sok helyt Lucza-napja hajnalán meg-

dorgálják a tojó szárnyasokat, hogy jó tojók legyenek.

Győr vidéken Lucza-nap reggelén a gazdasszony hosszú bottal megpiszkálja tyukjait, hogy jó tojók, költők legyenek. Komárom táján piszkolás közben így szól az asszony tyukjaihoz: „Az én tyukom toj, toj, toj; a másé meg kot, kot, kot!” Más helyt ilyenkor az asszonyok ezt ismételtetik: Hej édes tyukjaim, jó tojások legyetek, jól kotoljatok, sok tojásatok, sok csibétek legyen! Sok magyar helyen Lucza-napkor hajnalban a fiugyermekek házról-házra járnak nagy bottal, melylyel a tyukokat megszurkálják s ezt mondogatják: „Aluszol-e gazda, ébren vagy-e gazda? Isten száll a házadra hat ökörrel és hat lóval. Jó tojások legyenek a ketek tyukjai, ludjai és olyan vastag szalonnája legyen a ketek disznójának, mint a mester gerenda. Adjon Isten száz ólat, meg egy malacot, hogy egyikből a másikba futkorázhasson!” Somogyban ez alkalomkor a gyermekek az udvarról a szobába egy nagy öl fát visznek, erre reá ülnek s hasonló mondatokat énekelgetnek. Ez alatt a házbéliek kukuricztát hintenek a gyermekekre és végül megajándékozzák őket. A gyermekek távoztával a tyukoknak vetik a kukuricztát, mert attól jól tojnak.

Magyar néphiedelem szerint a tél nem lesz erős, ha a lud mellcsontja fekete foltokkal van tele; hideg és havas lesz ellenben, ha e csont tiszta fehér. „Ha Lucza locsol, a hó elfoly”, mondja a kalotaszegi ember, azt jelezve, hogy nem lesz havas tél; ha Lucza-napján lágy idő van; ez pedig akkor van, ha azon évben sok boszorkány hal el és társaik megsíratják e napon. Ugyanancsuk Kalotaszegen azt is tartják, hogy ha e napon nagy szél van, jó termés lesz a jövő nyáron; mert: Szelel jár a Lucza, jól megtermik a buza!

vés volt a remény ezen cél elérésére. Most végre ezen állandó törekvése bizottságunknak a siker reményével biztat, mert a viszonyok oda fejlődtek minden irányban, hogy ezen méltányos sőt jogos kérésünk meghallgatására egyrészt elegendő nyomos érvekkel rendelkezünk másrészt nemes és hazafias kultur törekvésünk támogatásában minden arra leghivatottabb tényező pártolására számíthatunk.

Számíthatunk erkölcsi támogatására tankerületi főigazgatónknak Elischer József kir. tanácsos urnak, ki eddig is mindig felemelte hathatós szavát intézetünk javára a nagymélt. VKO. Miniszter urnál és ki iskolánk teljes államosítására irányuló törekvéseinket, mivel viszonyainkat a legalaposabban ismeri, minden erejéből támogatni kész. Számíthatunk ugy Ő Méltóságának Mara László megyénk főispánjának, mint Chorin Ferencz dr. Ő Méltóságának, a salgótarjáni társulat elnökének rendkívül nagyértékű támogatására, kiktől Déván és legutóbb Budapesten tartozkodásomkor személyesen is volt alkalmam hallani, hogy az államosítás ügyében teendő lépéseink támogatására készek, mert ismerik eddig hozott nagy áldozatainkat és teljes mértékben méltányolják középiskolánk hivatásának fontosságát.

Hisszük tehát, hogy a község és egész vidékének ezen jogos óhaja, valóra fog válni, és az állam intézetünket teljesen kezelésébe fogja venni. Ezt annál inkább igényelheti vidékünk, mert már a maga részéről hozott nagy anyagi áldozatokat, midőn értékes új és modern igényeknek teljesen megfelelő épületet emelt az iskola számára, melynek felépítéséhez az állam semmi pénzbeli segítséggel nem járult és a mely nagyértékű vagyonnak az állam ingyen jut birtokába.

Ha pedig tekintjük még azt is, hogy az országnak alig van vidéke, honnan az állam oly roppant bevételekhez jut, mint a mienkből, egyáltalán nem látszik jogtalanának még azon kívánság sem, hogy ezen eszoka gimnázium ne csak államosítottak, hanem mielőbb főgimnáziummá fejlesszessék, hogy így az intézet fenállásából származó kulturális és gazdasági haszon, némi ellenszolgáltatásul az állam óriási jövedelmeiért ezen vidéknek is jusson osztályrészül, a hol egy főgimnázium azonkívül még nemzeti feladatot is teljesít. Mert bátran merjük állítani, hogy itt egy állami főgimnáziumra nagy hivatás és jövő vár, ha csak az eddigi fejlődésre is mutatunk rá.

Évről évre a vidék keresi föl mind nagyobb számban középiskolánkat. Most kezdenek csak tudomást venni iskolánkról mint olyanról, hova most már bizalommal küldhetik gyermekeiket. Egyetlen gimnázium egész Hunyadmegyében, melynek sem felekezeti sem nemzeti jellege nincs, amire ilyen roppant kiterjedű és népességi megyében okvetlen szükség van.

Azért ha még internátus is fog létesülni bizonynyal a távolabbi helyekről is szívesen fogják ide kü-

deni a szülők gyermekeiket, hol azok igen olcsó ellátáson kívül kellő felügyelet alatt is fognak állani.

Azonban a szülők legnagyobb része azon kérdést intézi hozzánk lehet-e reménye az iskolának főgimnáziummá fejlesztésére, mert egy helyen szeretné végig taníttatni gyermekét. De egyszersmind a távolabbi vidékről jövő szülők azt is erősítetik, hogy ismerőseik közül is többen jöttek volna intézetünkbe, ha nem volna csak 4 osztály, de mégis inkább viszik olyan közép iskolába fiaikat, hol 8 osztály van és nem kell cserélgetni az intézetet. Még így is 53 most a vidéki tanulók száma vagy is az összes tanulók 38 százaléka. A helybeli tanulóira még terhebb és rosszabb az intézet változtatás, mert épen akkor kell elhagynia a szülői házat midőn a serdülő ifjunak a szülői felügyeletre legnagyobb szükség volna. A mellett tanulási előmenetelére is káros hatással van a cserélgetés, anyagi szempontból pedig az idegenben való tanítás nagy terhet ró a szülőre. Midőn pedig arra hivatkozunk, hogy intézetünk hazafias missiot is teljesít, sok esetben intézetünk ezen fontos hivatása is bénítva lesz az által, hogy az ide jövő idegen nemzetiségű tanulók épen akkor hagyják el intézetünket, midőn a felébredett hazafias érzések továbbfejlesztésére és megerősítésére volna szükség, de legfőképpen egy nemzetiségi iskolába való átlépéssel az elért jó eredmény teljesen megsemmisül. Így tehát sok esetben csak fél munkát végezhetünk, míg egy főgimnázium a maga hatalmas szellemi erejével, erkölcsi súlyával alkot, hat és a magyarságot őrzi, és terjeszti.

De eltekintve minden kulturális, nemzeti és erkölcsi haszontól anyagi, gazdasági sokkal nagyobb haszonnal jár a teljes intézet, különösen községünkre, mert a minimum számítását véve is 70—80.000 koronával emeli a forgalmat, amit azonban ez alkalommal részletesebben nem bizonyíthatunk, valamint azt sem, hogy ez által községünk nagyobb mérvű ipari és kereskedelmi fellendülése is karöltve járna.

Intézetünk további még nagyobb és hatalmasabb fejlődésébe vetett erős meggyőződéssel zárom soraimat, amely meggyőződésem az eddigi haladásban, a múltban és jelenben bírja támaszát és alapját.

Priváry Géza.

Kimutatás a gimnáziumi alapítványokról.

A petrozsényi áll. segélyezett községi gimnázium épületének felemelésére következő alapítványokat tették: Rotter József 10.000 korona, Andreics János, Bauer Vilmos (Csimpa), Berger Adolf, Berkovits Dávid (Petrilla), Braun Albert, Éder Ottó, Erdélyi Mihály, Fíguli Antal, Fitz Mátyás, Friedmann Bernát, Grausam Károly, Gross Hermann, Györke Ferencz, Henrich Viktor, Herman Adolf, Herz Arnold, Janza Vazul, Jónap Bertalan (Banicza), Junger Samu, Junger Simon, Klein Henrik, Klein Lipót, Káiling Károly (Vulkán), Kohn Lázár, Kohn Samu, Krausz Sándor (Vulkán), Löwy Herman

(Vulkán), Marek Mór, Molnár Ottó (Csimpa), Papp Sándor, Pick Samu, Ponory Sándor (Bpest), Dr. Rosenberg Ignác, Salamon Ignác (Vulkán), Schäffer Mihály, Schreiner József, Dr. Schulek Jenő, Segelstein Náthán (Vulkán), Stern Adolf, Sternberg Bertalan, Szíszter Bernát, Szíszter Mihály, Ridval Joachim, Ullmann Lipót, Váradi Vilmos 1—1 alapítvány. Vassi János (Petrilla) 2 alapítvány. Wagner Ferencz, Wagner Gyula, Weisz Ignác, Dr. Weisz József, Krizkó Bohusz (Lupény), 1—1 alapítvány. Petrozsény község 10 alapítvány. Petrilla község 5 alapítvány. Banieza község, Merisor község, Krivádia község, Livazény község és Vulkán község 2—2 alapítvány. Lupény község 1 alapítvány. Róm. kath. egyház Petrozsény, Gör. kath. egyház Petrozsény, Gör. kel. egyház Petrozsény, Ág. ev. egyház Petrozsény, Helv. hit. evg. egyház Petrozsény és Izraelita egyház Petrozsény 1—1 alapítvány. Petrozsényi Casino 2 alapítvány. Petrozs. Polg. Olvasókör 1 alapítvány. Máv. Tisztikar 1 alapítvány. Máv. Altisztikar 123/40 kor. Bányag. Mérnökikar, Bányag. Altisztikar, St. K. R. T. Társáda Petrozs. és Járási Ipartestület 1—1 alapítvány. Salgótarjáni K. R. T. 5 alapítvány. Polacsek és Scheiber czég (Csimpa) 2 alapítvány. Weisz Testvérek, Petrozs. Takarékpénztár R. T., Urikány Zsilvölgyi Magyar Köszénb. Rt. 1—1 alapítvány. Egy alapítvány 250 korona. Vagyis 79 alapító tett 35623 kor. 40 fillér alapítványt.

Ehhez járul Petrozsény község újabbán adott segélye 10000 korona.

A nagylelkű alapítók díszes névsora, mint az alapítványok gyűjtésekor kibocsájtott felhívásban jelezve volt az új gimnáziumi épületben elhelyezendő márvány táblán meg fog örökíttetni.

Fogadják nagylelkű alapítók ez uton halás mély köszönetünket.

Petrozsény, 1904. decz. 16.

A petrozsényi áll. segélyz. közs. gimn. felügyelő bizottsága.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Értesítés.** A folyó hó 3-án tartott jótékonycélu estélyen begyűlt összegből vásárolt ruhaneműket, az áll. iskola szegénysorsú tanulóinak e hó 18-án vasárnap délután 2 órakor osztja ki a szűkebbkörű rendező bizottság, a Wagner szálloda nagytermében. Ezen ünnepélyes kiosztásra úgy rendező társnőket, valamint az érdeklődő nagy közönséget szívesen látja. Jelen alkalommal nyugtazza, köszönet nyilvánítása mellett, a múlt számból tévedésből kimaradt: Kohn Lázár 5 korona pénzáradmányát.

— **Haladás Petrillán.** Bár minél többször tehetnők és minél több község nevét emlegethetnők, mint olyant, a melyben a haladás szekere egyszer sem körül kátyuba, hanem — nehéz küzdelmek közepette is — tör előre, lassan, de biztosan. Petrilla községéről az utóbbi

melyről azután megtudhatja minő foglalkozásu lesz az ura. Ha pl. ostort lát, kocsis lesz; ha kapát vinczellér; ha ekét földmives; ha kalapácsot akkor kovács. Né-mely magyar vidéken Lucza-napja előestéjén a család mindenik tagja számára egy-egy pogácsát sütnék, melynek tészájába egy-egy tollat dugnak; a ki elperzselődik vagy elég, az meghal, vagy nagy kint szenved ezen esztendőben.

A boszorkány alakját utánozva, Vácson és másutt is Lucza-nap estéjén a szolgáló fehér lepedőt ölt magára, tejszűrő szatát vagy sajttart tesz fejére, arcát bemázolja s két fakanálból fület csinál, így jár a házakba s a kire talál, kanállal vagy meszelővel megveregeti.

A gömöri tótóknál a fehérlepedős alak megfenyegeti a gyermekeket, esetleg meg is jutalmazza őket, mint Mikuláskor. Az árvaegyevi tótók azt hiszik, hogy a Tordaszin melletti Halecskova erdőben, egy nagy szikla hasadéknál Lucza-napkor összegyűlnek Magyarország összes boszorkányai. A tótók Luca-napkor fokhagymát esznek, az ajtóra krétával keresztet csinálnak a legények az utcán erősen durragtatják ostarikat, hogy elkeressék a boszorkányokat.

A tótóknál Lucza-nap vigiliáján a házigazda tüzet rak egy törött fazék alsó részébe s azután leteszi a padozatra a szoba közepén. A család letelepszik a fazék körül; a tüzet folyton élesztik, közben fokhagymát rágnak, mind addig, míg a tűz melege szét nem

repszti a fazékdarabot. Ha szétpattan a fazék, a boszorkányok rossz szellemek el vannak űzve a házból, különben pedig egész éven át kísértének. Ha a fazék szétpattanáskor nagyot szól, az annak a jele, hogy ez ideig sok rossz szellem, vagy csak egy, de nagyon gonosz, garázdálkodott a házban. A szétpattant fazék darabjait a szénnel együtt elteszik s ha az év folyamában a házhoz tartozó valamely embert vagy állatot megigézik, vagy a boszorkányok megrontják, a cserép- és széndarabokból egy keveset porrátornek, italba keverik és orvosságu beadják a betegnek. Az ilyen fazékdarabokkal bajt is lehet okozni. Ha azokat hitestársuk ágyába rejtük, vagy az alá a házföldjébe hantolják, a házastársak meggyűlölik egymást és a házasság felbomlik, ha nem sikerül nekik a gyűlöletet okozó fazékdarabkákat felfedezni. A szerelmes tőleány porrá tör egy ilyen fazékdarabkát, kutyaszírral elegyíti és aztán vele bekeni azon legény lábballóját, a kibe szerelmes. Ha aztán ezen lábballiben a legény más leány után jár, rosszul lesz, ég a talpa, a hideg végig fut a hátán és mindez addig tart, míg utjától el nem áll. A tőleánynek tehát a szó szoros értelmében is „van törté- cserépe.”

Hermann Antalföl

időben többször emlékeztünk meg — : iskoláiról, utjairól, az előjáróság fáradságot nem ismerő munkásságáról, stb. Szívesen tettük s örömmel ragadunk meg jövőre is minden alkalmat mindannyiszor, midőn valamely községet példa képpen bemutathatunk. Petrilla község képvisellete e hó 9-iki közgyűlésében két új rendőri állást szervezett s a szegény iskolásgyermek tankönyveinek beszerezhetésére évi száz korona állandó segínyt szavazott meg. Öröndetes haladás ez is. Nemsokára rákérül a sor az utcai lámpákra is.

— **Köszönetnyilvánítás.** A petrozsényi állami elemi népiskola gondnoksága folyó hó 14-én tartott ülésében örömmel fogadta azon jelentést, melyben Bábies József, Kapcsa Margit és Pfeiffer Ilka tanítónő kisasszonyok leszámolást mutatnak be a folyó hó 3-án tartott táncestély anyagi eredményéről. Nagy köszönettel tartozik az állami elemi népiskolába járó szegény-tanulók egész sora — azon fáradságot nem kimélő 30 tagú hölgybizottságnak, kik a fájdalom, a nyomor csavarta könyek helyébe az öröm és a hála könyeit varázsolták. Mindezt önzetlenül csupán azért tették, hogy fáradságuk jutalmául bármilyen rövid időre is megelégedett arcokat láthassanak. Az anyagi siker meglepő módon nyilvánult, midőn a csekély belépő díj mellett a tiszta jövedelem 600 kor. 53 f. Bevétel pénzádomány képpen 120 kor. — f. belépti jegyekből 150 kor. — f. felülfizetések 125 kor. 90 f. rendező lányok gyűjtése 408 kor. 49 f.

összesen = 808 kor. 39 f.
kiadás = 207 kor. 86 f.

tiszta jövedelem = 600 kor. 53 f.

Ezen összeg az egyes osztályok tanítóinak, illetve tanítónőinek meghallgatásával a legszegényebb tanulók felruházására fordítatik. Nagy köszönettel tartoznak a szülők ezen nemes fáradozás anyagi sikereért, de benső örömmel adozik az állami népiskola gondnoksága közreműködőknek az erkölcsi haszonért, mely a felebaráti szeretet ápolására, a könyörület fokozására és a társadalmi élet összhangzó működésének felkeltésére, irányítására vall.

All. el. isk. gondnoksága.

— **A pénzcserináló gépgyáros a kelepezésében.** Majd innen, majd onnan érkezett az utóbbi időben besugár, hogy egy pénzcserináló gépet gyártó ajánlja egykoronást és egyforintost teremtő gépeit s olesó pénznem a már gyártott hamis pénzeket is. Erre az ezermesterre tette rá kezét egy ügyes fogással f. hó 11-én a Dávidovics féle koresmában Kovács Bálint jár. es. őrmester. Spillmann Pitya a hírnévre szertett, ki hosszas faggatás után bevallotta, hogy csavargó lakatos és több embert becsapott. Ötlet és a nála talált 8 darab 1 forintost és 4 darab koronást beszállították az ügyészséghez.

— **A lupényi ev. ref. leányegyház templomépítési alapja** gyarapítására e hó 26-án a Mandl-féle vendéglő összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez.

— **Meghívó.** A petrozsényi mív. altiszti asztaltársaság 1904. évi december hó 26-án, azaz karácsony másodnapján a Bányatársulati (Hercz) vendéglőben Kedélyes családi estélyt rendez, melynek a műsora a következő:

1. Zene. 2. „Diák szerelem” vigmonolog, előadja: Szenes Miksa. 3. Zene — szóló. 4. Jeremiás siralmái. Bohózat 1 felvonásban. Írta: Vidra Sipka.

Személyek:

Bibiresóki Tobiás, fővárosi házi ur. Elekes Miklós
Lidi, leánya Gremsperger I.
Skolasztika, vénkisasszony Dávid Dezsőné
Szuszinka, Jeremiás orvos Dávid Dezső
Karsu Pista Pfingstgref Viktor
Jutka Irotka Pepó
I. biztos Kiss Lajos
II. darabont * * *

Történik a fővárosban. Idő: kolerás.

Táncz. — Belépőjegy: személyjegy 1 korona, családjegy 3 tagig 2 korona. A befolyó összeg tiszta maradványa az asztaltársaság fellendítésére fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— **Pasztorjáték.** Az aminoszai iskola növendékei december hó 27-én d. u. 4 órakor fogják megtartani Petrozsényben a Hercz féle vendéglőben „Betlehemi Bakter” című énekes pasztorjátékukat, melyre a közönség figyelmét ez úton is felhívjuk. A kik tavaly látták az apró emberek pompás összjátékát, nagy elismeréssel nyilatkoztak róla, reméljük, hogy az idén nagyobb ér-

deklódés mellett fog lefolyni ez a vidékünkön alig-alig ismert vallásos színmű előadása.

— **Utonállás.** Blázs János százegy éves petrozsényi jómodu öslakos e hó 7-én belátogatott a Kohn Samu petrozsényi italmérőjébe egy kvaterkára. Esteledni kezdett. Az öreg becsülettel vált el; az elfogyasztott italt tiszteségesen kifizette, lóra ült. Az öreg Blázs korához képest jó erőben lévő, egyenes tartású alak, a ki árnyékától még ma sem igen ijed meg s így nyugodtan, semmivel sem törődve, dudolgatva halad, utján. Úgy fél öt óra tájt a derenessi részben két idegen alak rohanta meg lovát. Mire Blázs meglepetéséből felocsudott volna, úgy fejbe ütötték, hogy szédülten zuhant le lováról. A szomszédok késő este találták meg a nyöszörgő öregget. Dészüje összevont vágva s kifosztva s kezei készszerűsokkal tele. Csenedősejünk a nyomozatot minden irányban erélyesen megindította. Azt hiszik, hogy az utonállók azon vendégek közül valók, kik látták, hogy Blázs tisztelemmel fizette italát.

NYILTÉR.

Petrozsényből való távozásunk alkalmából fogadják ismerőseink és barátaink ezúton a legszívesebb búcsú üdvözlőnként.

Erdélyi Mihály és neje.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Főmunkatárs: Fekete József.

HIRDETÉSEK:

Egészen ingyen

zománczozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazékot különféle nagyságban 12 darabot 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatók. Ingyen csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olesó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök

Kohn, gyáriraktáros, Budapest, VI

Csengery-utca 51.

The Lucifer.

The Lucifer.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 35.

A

gyermek legnagyobb öröme.

Összeállított bűvészdobozok.

Tartalmaz:

7, 9, 15, 18, 21, 24 28-féle mutatványt.

Ára:

1, 2, 3, 5, 7, 9, 12-50 kor. dobozonként.

Ezen bűvészdobozok ügyes összeállításuk folytán a gyermeket gondolkozásra serkentik és észbeli tehetségét fejlesztik. Minden doboz pontos magyarázattal és ábrákkal van ellátva.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Póstaí szétküldés utánvét mellett pontosan eszközöltetik.

Olcsó narancs a karácsonyfára.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy a legfinomabb minőségű pirosszínű és édes narancsom már megérkezett, melyet a következő árakban árusítom:

Karácsonyfa díszítésére különösen

alkalmas narancs (360-as) 100 drb. frt. 1-70
középnagyságú „ (300-as) „ „ „ 2-
ennél nagyobb tábla „ (200-as) „ „ „ 2-50
legnagyobb tábla „ (160-as) „ „ „ 3-50
legszebb sárgaszínű citrom (300-as) „ „ „ 2-
Vidékre postán 5 kilós csomag bérmentve 1-30

Ládavételnél külön ajánlatot tessék kérni.

Tekintve, hogy az árakat elég jutányosra szabtam kérem tehát a mélyen tisztelt közönséget szükségleteiket minél előbb nálam fedezni szíveskedjék.

Tisztelettel:

Gruber Samu.

Finom papírdió kilója csak 20 kr.

A „Kávé király”-hoz.

A ki jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgrammos doboz — 4 kor. 80 fill.

2 „ „ — 9 „ „

4 „ „ — 17 „ „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postaesomag 5 kgr. legfin. Cuba K. 13.50

1 „ 5 „ „ Ceylon „ 12.—

1 „ 5 „ „ Jamaica „ 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

18-26 a „Kávé király”-hoz

Budapest, VI. ker. Teréz-körút 2/b.

A „Kávé király”-hoz.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálalrat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus”-szal mindenki maga

plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus” ne hiányozék egy háznál sem, az egyszerű csekély kiadás százszoros kamata: a nyugalom. A fogfájdalmakat szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérmentve. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek czime:

„Plombus” szétküldés, Pásztó, Heves m.

13-16

A legjobb bádóg-áru bevásárlási forrás!

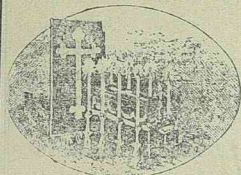

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomása hozni, hogy raktáromban és üzletemben állandóan tartok és kaphatni: **Fürdőkádokat, vizeskanákat, jégsekreányeket, takaréktűzhelyeket és konyha berendezéseket.** Különbféle kézi lámpásokat és bádóg árukat, ugyisintén **gummi árukat is.**

Megjegyzem, hogy műhelyem a legnagyobb kíváncsnak megfelelően van berendezve. — Elvállalom úgy a magas mint a legkisebb építményekre nézve a legdiszesebb és legegyszerűbb bádógos munkálattól szavatosság és felelősség mellett.

Legyen szabad ugyanitt föl hívnom a n. é. közönség b. figyelmét a tulajdonomat képező:

„Első temetkezési vállalat”-ra,

melyet szintén kibővítettem úgy, hogy elválhatok mindenféle temetést — **vidéken is,** — a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivételben, mindenki másnál a legjutányosabb feltételek mellett.

Raktáron tartok nagy választékban érc- és nikkelt koporsókat, fakoporsókat, sarkophágokat, mindenféle finom és egyszerű szemfedeleket, érc-, mű-, és élővirágokat, egyszerű szállagokat, viasz- és szurokfáklyákat. **Fakoporsók 2 koronától kezdve feljebb, — érczkoporsók 14 koronától feljebb.**

Kápolnák, termek bevonása gyászszal, hullák elszállítása és hozatala, szóval a temetéshez szükségeltető minden kellék csak általam eszközölhető a legjutányosabb áron a legkielegetőbb kivitelben

A bevásárlott temetkezési cikkeknek a gyászbevonatok és a diszruhák teljesebben ingyen kölcsönadnak.

kiváló tisztelettel:

Sárossy Viktor,

épület- és műbádógos,
a petrozsényi „Első temetkezési vállalat”
tulajdonosa.

Krausz József,

órás-mester

Petrozsényben, Kossuth Lajos utcán.

Ajánlja a Petrozsény és vidéke n. é. közönségnek a Kossuth Lajos utcán levő raktárát, melyben legfinomabb kivitelű fali- és inga-órák, legjobb és pontosan kiszabályozott zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, ugymint: varrógép és kerékpár és azoknak alkotrészei, villamos házi- és konyhai stb. cikkek, gyári áron kaphatók.

Elfogad mindenféle óra- és ékszerjavításokat 2 évi jótállás mellett, varrógép és kerékpár javításokat legjutányosabb áron saját műhelyében készülnek el.

Elvállalom villamos házi- és konyhai világítási felszereléseket.

Új varrógépek Gramophonok, részletfizetés mellett raktáromon legjutányosabban kaphatók. Elvem az, hogy a vidékünkön járó sok ügynököktől a n. é. közönséget megóvjam a drága pánzen vásárlandó gépektől, melyeket eddig 40—60 Kr drágábban fizettek, mint nálam.

Gramophon lemezek raktáromon mindig kaphatók.

Petrozsény, 1904. dec. 10.

Krausz József
órás és ékszerész.

Csak még rövid ideig

Sürgöny!

Sürgöny!

Sürgöny!

Végeladásunk csakis még rövid ideig fog tartani rendkívül leszállított árakkal.

Női szövetek és posztokban nagy Ocasio, férfi-, gyermek egész rendruhák, téli kabátok, női kabátok, kalapok bámulatos olcsó árakkal.

December 11-től, vasárnaptól kezdve, nagy maradék Ocasio, szövet, posztó, vászon, parchet, Cretonok és bélés árukban bámulatos olcsó szabott árakkal.

Kiváló tisztelettel: **Weisz Testvérek.**

Csak még rövid ideig

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN.